



جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی



گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی
۱۳۷۹/۴/۲۶ مورخ

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی



کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

گروه: علوم انسانی

رشته: فقه و حقوق اسلامی

دوره: کارشناسی

شورای عالی برنامه‌ریزی در سیصد و نود و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۷۹/۴/۲۶ براساس طرح دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسستی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۹/۴/۲۶ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است. و با ابلاغ آن برنامه دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی گرایش فقه و حقوق اسلامی مصوب جلسه ۱۸۵ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱۵ برای این گروه از دانشجویان منسخ می‌شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره سیصد و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی

مورخ ۱۳۷۹/۴/۲۶

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

- ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثربت آراء به تصویب رسید.
- ۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره سیصد و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۹/۴/۲۶ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرماید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دیپر شورای عالی برنامه‌ریزی



فصل اول

مشخصات کلی برنامه



باسم‌هه تعالی

مشخصات کلی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

مقدمه :

مدرسه عالی شهید مطهری با عنایت به اهداف عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و نیازهای علمی و فرهنگی کشور در زمینه های آموزشی، پژوهشی و اجرایی به استادی، محققان و کارشناسان، به تنظیم و تدوین برنامه درسی مناسب برای دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی اقدام نموده است. مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس به شرح زیر است:

۱- تعریف و اهداف :

کارشناسی فقه و حقوق اسلامی یکی از دوره های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف از تشکیل آن:

۱-۱) تربیت استادی مورد نیاز دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی در رشته های الهیات و حقوق از طریق دوره های کارشناسی ارشد و دکتری.

۱-۲) تربیت محققان و پژوهشگران مورد نیاز مراکز علمی و تحقیقاتی از طریق دوره های کارشناسی ارشد و دکتری

۱-۳) تربیت کارشناسان مورد نیاز دستگاه قضایی کشور.

۱-۴) تربیت کارشناسان توانا جهت خدمت در قسمتهای کارشناسی مراکز دولتی وغیره

۲- طول دوره و شکل نظام :

حداقل وحداکثر تحصیل در دوره های کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی مطابق آئین نامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی است کلیه دروس حداقل در ۸ ترم ارائه میگردد طول هر ترم ۱۶ هفته است وزمان آموزش هر واحد درسی از نوع نظری هفته ای یک ساعت و عملی دو ساعت است.

۳- واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی ۱۳۵ واحد به شرح

زیراست:

۱-۱) دروس عمومی ۱۰ واحد

۱-۲) دروس پایه ۴۵ واحد

۱-۳) دروس تخصصی ۸۰ واحد



۴- نقش و توانایی :

دانشجویان طی دوره کارشناسی علاوه برآشنایی با مباحث بنیادی و اساسی در زمینه های مختلف علوم اسلامی، بطور نسبی درباره حقوق اسلامی و عرفی به کسب دانش و تخصص می پردازند بگونه ای که در پایان این دوره زمینه لازم برای ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری فقه و حقوق خصوصی و فقه و حقوق جزا در مدرسه عالی وسایر رشته های مرتبط در دیگر مراکز آموزش عالی بمنظور ادامه تحصیلات و پژوهش‌های تخصصی و اجتهدی فراهم می‌شود و خواهند توانست درجهت تحقق اهداف مذکور در این برنامه و پیشبرد فرهنگ جامعه نقش مؤثری را بفایدند.



فصل دوّم

جداول دروس



الف: دروس عمومی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع
۱	ادبیات فارسی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۲	ادبیات فارسی (۲)	۱	۳۲	-	۳۲
۳	زبان انگلیسی عمومی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۴	زبان انگلیسی عمومی (۲)	۱	۳۲	-	۳۲
۵	تربیت بدنی (۱)	۱	-	۳۲	۳۲
۶	تربیت بدنی (۲)	۱	-	۳۲	۳۲
۷	تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	-	۳۲
جمع					
۲۲۴					
۱۶۰					
۱۰					

از مجموع ۲۰ واحد دروس عمومی مصوب شورای عالی برنامه ریزی ۱۰ واحد به شرح فوق برای دوره کارشناسی انتخاب شده و بقیه به علت اینکه به صورت کاملتری در برنامه واحدهای پایه برنامه ریزی شده است از جدول واحدهای عمومی حذف شده است.



ب : دروس پایه دوره‌ی کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	نظری	ساعت	عملی جمع
۸	ادبیات عرب (۱) صرف و نحو	۳	۴۸	-	۴۸
۹	ادبیات عرب (۲) صرف و نحو	۳	۴۸	-	۴۸
۱۰	ادبیات عرب (۳) صرف و نحو کاربردی	۲	۳۲	-	۳۲
۱۱	ادبیات عرب (۴) علوم بلاغت	۲	۳۲	-	۳۲
۱۲	منطق (۱)	۳	۴۸	-	۴۸
۱۳	منطق (۲)	۳	۴۸	-	۴۸
۱۴	فلسفه اسلامی (۱)	۳	۴۸	-	۴۸
۱۵	فلسفه اسلامی (۲)	۳	۴۸	-	۴۸
۱۶	کلام (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۱۷	کلام (۲)	۲	۳۲	-	۳۲
۱۸	کلام (۳)	۲	۳۲	-	۳۲
۱۹	تفسیر قرآن (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۲۰	تفسیر قرآن (۲)	۲	۳۲	-	۳۲
۲۱	علوم قرآن	۲	۳۲	-	۳۲
۲۲	زبان تخصصی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۲۳	زبان تخصصی (۲)	۲	۳۲	-	۳۲
۲۴	تاریخ تحلیلی اسلام (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۲۵	تاریخ تحلیلی اسلام (۲)	۱	۱۶	-	۱۶
۲۶	درایه الحدیث	۲	۳۲	-	۳۲
۲۷	مقدمه علم حقوق	۲	۳۲	-	۳۲
جمع					
۴۵					



تذکر :

- ۱- زبان تخصصی (۱) و (۲)، اختصاص به ارائه متون اسلامی به زبان انگلیسی با توجه به سرفصل دروس فوق در رشته‌های الهیات دارد.



ج: دروس تخصصی دوره‌ی کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	نظری	عملی	جمع
۲۸	اصول فقه (۱)	۳	۴۸	-	۴۸
۲۹	اصول فقه (۲)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۰	اصول فقه (۳)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۱	اصول فقه (۴)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۲	اصول فقه (۵)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۳	فقه (۱)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۴	فقه (۲)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۵	فقه (۳)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۶	فقه (۴)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۷	فقه (۵)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۸	فقه (۶)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۹	فقه (۷)	۳	۴۸	-	۴۸
۴۰	فقه (۸)	۳	۴۸	-	۴۸
۴۱	فقه (۹)	۳	۴۸	-	۴۸
۴۲	فقه تطبیقی	۲	۳۲	-	۳۲
۴۳	تاریخ فقه و فقهاء	۲	۳۲	-	۳۲
۴۴	حقوق اساسی	۲	۳۲	-	۳۲
۴۵	حقوق مدنی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۴۶	حقوق مدنی (۲)	۲	۳۲	-	۳۲
۴۷	حقوق مدنی (۳)	۲	۳۲	-	۳۲
۴۸	حقوق تجارت (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۴۹	حقوق تجارت (۲)	۲	۳۲	-	۳۲
۵۰	حقوق بین الملل خصوصی	۲	۳۲	-	۳۲
۵۱	حقوق بین الملل عمومی	۲	۳۲	-	۳۲
۵۲	حقوق جزای عمومی	۲	۳۲	-	۳۲
۵۳	حقوق جزای اختصاصی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۵۴	حقوق جزای اختصاصی (۲)	۲	۳۲	-	۳۲

۳۲	-	۳۲	۲	آئین دادرسی مدنی	۵۵
۳۲	-	۳۲	۲	آئین دادرسی کیفری	۵۶
۳۲	-	۳۲	۲	حقوق کار	۵۷
۳۲	-	۳۲	۲	حقوق تطبیقی	۵۸
۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی (۳)	۵۹
۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی (۴)	۶۰
			۸۰	جمع	

